

مقدمه:

هلیکو باکتر پیلوری که قبلاً کمپیلو باکتر پیلوری نامیده میشد یک باکتری مارپیچی می باشد که در موکوس های معده انسان رشد میکند. مطالعات متعددی وجود این باکتری در معده را مرتبط با زخم معده مزمن دانسته اند. دو نوع روش تهاجمی و غیر تهاجمی برای تشخیص هلیکو باکتر پیلوری وجود دارد، در روش تهاجمی با استفاده از آندوسکوپی نمونه برداری برای کشت و آزمایشات آسیب شناسی سلولی صورت می گیرد که علاوه بر ناخشنودی بیمار، گران هم می باشد. روشهای غیر تهاجمی شامل روشهای سرولوژیک، تست اوره تنفسی و تست بررسی وجود آنتی ژن هلیکو باکتر پیلوری در نمونه مدفوع می باشد. این کیت با استفاده از تکنیک الایزا وجود آنتی ژن هلیکو باکتر را در مدفوع شناسایی می کند.

اساس آزمایش:

اساس این کیت به روش ساندویچ الایزا می باشد. در این روش چاهکها توسط آنتی بادی اختصاصی هلیکو باکتر پیلوری پوشش داده می شوند. سپس نمونه استخراج شده از مدفوع بیماران با آنتی بادی پوشش داده شده در چاهکها مجاور می شود و با افزودن آنتی بادی اختصاصی ضد هلیکو باکتر نشاندار شده با HRP، در صورت وجود آنتی ژن هلیکو باکتر پیلوری، آنتی بادی های متصل به HRP نیز به آنها متصل می گردند و پس از شستشو، محلول رنگزا که حاوی H₂O₂ و کروموزن است به داخل چاهکها ریخته می شود و تولید رنگ آبی می کند که رنگ آبی تولید شده متناسب با کمپلکس ایمنی ایجاد شده در چاهکها می باشد. با افزودن محلول متوقف کننده رنگ آبی به زرد تبدیل می شود که بهترین جذب نوری را در طول موج 450 نانومتر دارد.

جمع آوری و آماده سازی نمونه:

- 1- بهتر است نمونه مدفوع پس از جمع آوری در اولین زمان ممکن استخراج گردند در غیر اینصورت در دمای 2 تا 8 درجه سانتیگراد نگهداری شوند و از نگهداری آنها در دمای بالای 30 درجه سانتیگراد اجتناب گردد.
- 2- در صورتی که امکان انجام استخراج در کمتر از 3 روز وجود نداشت لازم است که نمونه در دمای منفی 20 درجه سانتیگراد نگهداری شود.
- 3- نمونه استخراج شده را می توان به مدت حداکثر 3 روز در یخچال نگهداری نمود. در صورت نیاز به زمان بیشتر، نمونه استخراج شده را می توان در منفی 20 درجه سانتیگراد نگهداری نمود.
- 4- پیش از انجام استخراج، لازم است تا نمونه با اپلیکاتور خوبی هموژنیزه شود.

محتویات کیت:

- 1- یک عدد پلیت حاوی چاهکهای پوشش داده شده با آنتی بادی ضد هلیکو باکتر پیلوری (Anti-H.Pylori coated Plate) دارای 96 چاهک
- 2- بافر استخراج (Sample Diluent): دو ویال حاوی 50 میلی لیتر
- 3- محلول آنزیم کنژوگه (Enzyme Conjugate): یک ویال حاوی 6 میلی لیتر محلول دارای آنتی بادی اختصاصی هلیکو باکتر پیلوری کنژوگه شده با HRP.
- 4- محلول کنترل مثبت (Positive Control): یک ویال حاوی 0.5 میلی لیتر و دارای آنتی ژن هلیکو باکتر پیلوری و ماده پایدار کننده.
- 5- محلول کنترل منفی (Negative Control): یک ویال حاوی 0.5 میلی لیتر بافر فاقد آنتی ژن هلیکو باکتر پیلوری و ماده پایدار کننده.
- 6- محلول شستشو (Washing Solution): یک ویال حاوی 40 میلی لیتر محلول شستشوی غلیظ (25 X) که برای تهیه محلول شستشوی آماده مصرف مقدار لازم از محلول شستشوی غلیظ را به نسبت 1/25 با آب مقطر رقیق کنید.
- 7- محلول رنگزا (Chromogen Substrate): یک ویال حاوی 12 میلی لیتر و آماده برای مصرف.
- 8- محلول متوقف کننده (Stop Solution): یک ویال حاوی 12 میلی لیتر.
- 9- بر چسب مخصوص پلیت (Card Board Sealer)

مواد و وسایل مورد نیاز که در کیت موجود نمی باشد:

- 1- دستگاه خوانش الایزا (Eliza Reader) دارای فیلتر 450 نانومتر و در صورت امکان 630 به عنوان فیلتر رفرانس.
- 2- انکوباتور 37 درجه سانتیگراد
- 3- سمپلر های 50 و 100 و 1000 میکرولیتر دقیق
- 4- آب مقطر
- 5- سانتریفیوژ
- 6- ابزار نمونه برداری (اپلیکاتور)
- 7- تیوب مخصوص استخراج نمونه مدفوع

نکات قابل ذکر برای مصرف کنندگان :

- 1- محتویات این کیت برای مصرف در همین کیت طراحی شده است .
- 2- از مخلوط کردن محتویات کیتها با شماره ساختهای مختلف جدا خودداری نمائید .
- 3- کلیه مواد موجود در کیت که منشأ سرمی دارند از نظر وجود HIV, HCV, HBs Ag کنترل گردیده اند و فاقد این عوامل می باشند . جهت احتیاط بهتر است هر کاربری که با کیت کار می کند از تماس مستقیم با مواد بپرهیزد .
- 4- بعد از اتمام کار تمامی محلولهای واکنش گر و معرفها باید مطابق با مقررات دفع پسماندهای عفونی امحاء شوند.

توضیحات عمومی:

- 1- قبل از شروع مراحل آزمایش تمام مواد و نمونه ها را به درجه حرارت اتاق رسانده و به خوبی تکان دهید تا کاملا یکنواخت شوند. بهتر است به محض شروع آزمایش کلیه مراحل بدون توقف انجام پذیرند .
- 2- از نوک سمپلر يك بار مصرف برای هر نمونه استفاده کنید .
- 3- پس از افزودن محلول متوقف کننده ، جذب نوری چاهکها سریعا قرائت شود .
- 4- برای کسب نتایج مطلوب باید شستشوی چاهکها بصورت کامل صورت گرفته و آخرین قطرات پس از شستشو از چاهکها تخلیه شوند .
- 5- از مهمترین فاکتورها در حصول نتیجه مطلوب ، زمان انکوباسیون مناسب می باشد ، بنابراین پیشنهاد می گردد قبل از شروع آزمایش تمام مواد و محلولهای مورد نیاز آماده نموده و درب محلولهای مورد نیاز را باز کنید ، این عمل با کاهش فاصله زمانی بین مراحل سمپلینگ باعث نتایج دقیقتری می شود.
- 5- بهتر است که حجم انجام تست محدود باشد و زمان ریختن نمونه ها پیش از 5 دقیقه به طول نیانجامد .

آماده سازی نمونه :

- 1- از نمونه های که در کمتر از 24 ساعت تهیه شده اند استفاده نمائید و برای نگهداری طولانی مدت حتما نمونه ها را در منفی 20 درجه سانتیگراد فریزر نمائید.
- 2- تیوبهای مخصوص استخراج نمونه مدفوع را لیبیل گذاری کنید.
- 3- داخل هر لوله 1 میلی لیتر از محلول استخراج بریزید.
- 4- بوسیله اپلیکاتور به اندازه حدودا 100 mg (به اندازه دانه عدس) برداشته و داخل تیوب مورد نظر بریزید .
- 5- سپس تیوبها را با دور rpm3000 به مدت 5 تا 10 دقیقه سانتریفیوژ کنید. اجازه دهید ذرات معلق در نمونه بطور کامل ته نشین گردند. از محلول رویی می توانید برای انجام تست استفاده کنید.

مراحل انجام آزمایش :

- 1- تعداد چاهکهای مورد نظر را انتخاب نموده و باقی چاهکها را به همراه نمگیر درون کیسه مخصوص نگهداری پلیت قرار داده و درب آن را ببندید .
- 1- 50 میکرولیتر از نمونه ای استخراج شده و کنترل ها را به داخل هر چاهک بریزید ، سپس 50 میکرولیتر محلول (Enzyme Conjugate) آنزیم کونزوگه به هر چاهک اضافه نمائید و چاهکها را به مدت 60 دقیقه در درجه حرارت 37 درجه سانتیگراد انکوبه نمائید .
- 2- پیشنهاد می گردد که از کنترلها و نمونه ها به صورت داپلیکیت استفاده شود بدین معنی که هر کنترل و نمونه را در دوچاهک بریزید و در انتها از میانگین جذب نوری آنها برای محاسبه نتایج استفاده کنید .
- 3- محتویات چاهکها را خالی کرده و چاهکها را 5 بار با محلول شستشوی آماده مصرف بشوئید (برای شستشو می توان از سمپلر 8 کاناله استفاده نمود ولی باید مواظب بود که محلول شستشو از يك چاهک به چاهک دیگر وارد نشود زیرا می تواند موجب ایجاد خطا در نتیجه آزمایش گردد). در هر دفعه شستشو حدود 300 میکرولیتر محلول شستشو در هر چاهک ریخته و سپس چاهک ها را در حالت وارونه و با ضربات ملایم بر روی يك پارچه یا کاغذ نمگیر بکوبید تا قطرات اضافی محلول شستشو خارج شوند.
- 4- 100 میکرولیتر محلول رنگزا (Chromogen – Substrate) به هرچاهک اضافه نمائید و چاهکها را به مدت 15 دقیقه در درجه حرارت اتاق و در تاریکی انکوبه نمائید .
- 5- با اضافه کردن 100 میکرولیتر محلول متوقف کننده (Stop Solution) به هرچاهک ادامه واکنشهای آنزیمی را متوقف نمائید . برای سنجش جذب نوری هرچاهک از دستگاه الیزا ریدر با فیلتر 450 nm استفاده نمائید . (توصیه می شود از فیلتر 630 nm به عنوان فیلتر رفرانس استفاده گردد).

شرایط نگهداری فرآورده تشخیصی:

- 1- دمای نگهداری کیت بین 2-8 C می باشد و بهتر است که در 4C نگهداری شود .
- 2- با توجه به انجام تست های accelerate , Full Term این کیت در صورت رعایت موارد نگهداری صحیح تا 12 ماه پایدار می باشد و در این مدت کیت حاضر بالای 90 درصد کارایی اولیه را داراست.

- 3- در صورت باز شدن درب کیت و محلول ها تازمانی که آلودگی میکروبی و قارچی رخ ندهد کیت پایدار خواهند بود.
4- چاهکها را در کیسه مخصوص پلیت همراه با نمگیر نگهداری نمائید .

محاسبه نتایج :

- 1- جذب نوری استاندارد ها و نمونه ها را به کمک دستگاه Eliza Reader در طول موج 450 نانومتر و در صورت امکان در مقابل فیلتر فرانس 630 نانومتر بخوانید.
2- مقدار Cut Off را طبق فرمول زیر بدست آورید.

$$\text{Cut off value} = +0.1 \text{ میانگین جذبهایی نوری کنترل منفی}$$

- 4- برای تعیین جوابهای مثبت و منفی، مقدار ایندکس را از تقسیم جذب نوری نمونه بر مقدار Cut-off بدست آورید:

$$\text{Cut off Index (COI)} = \text{OD of sample} / \text{Cut off Value}$$

بر اساس این فرمول مقادیر بالاتر از 1.1 مثبت و پایین تر از 0.9 منفی قلمداد می شوند. نمونه هایی که مقدار ایندکس آنها بین 0.9-1.1 می باشد مشکوک بوده و باید پس از مدتی با استفاده از سرم یا پلاسماي تازه مجدداً آزمایش شوند.

اگر نتیجه حاصل از نمونه در محدوده Borderline قرار گرفت بهتر است پس از گذشت یک هفته آزمایش با نمونه جدید و قدیمی از بیمار تکرار شود.
تفسیر نتایج:

جوابهای منفی نشانگر عدم شناسایی آنتی ژن هلیکوباکتر در نمونه مدفوع می باشد.
جوابهای مثبت باید مجدداً تکرار شوند. نمونه های مثبتی که در تکرار مجدد منفی می شوند باید منفی گزارش گردند . مثبت شدن آزمایش در مرحله اول میتواند به سبب خطای کاری در مراحل شستشو یا نمونه برداری باشد.
تشخیص بالینی قطعی باید بر اساس تمام یافته های بالینی و آزمایشگاهی مبتنی باشد.

کنترل کیفی آزمایش:

میانگین OD کنترل مثبت باید بیشتر از 0.5 باشد.
میانگین OD کنترل منفی باید کمتر از 0.18 باشد.

شاخصهای اجرایی:

1- حساسیت و اختصاصیت:

از مجموع 358 نمونه مدفوع که نتایجشان توسط کیت الیزای تجاری معتبر تایید شده بود و از این نمونه ها 95 مورد مثبت و 290 مورد منفی گزارش شده بود با این کیت آزمایش شدند که نتایج حاصله به قرار زیر بدست آمدند:

تعداد کل	-	مشکوک	+	
95	0	1	94	+
290	288	2	0	-
385	289	3	94	تعداد کل

$$\text{Sensitivity} = 94/95 \times 100 = 98.9\%$$

$$\text{Specificity} = 289/290 = 99.3\%$$

2- دقت آزمایش :

جهت بررسی تکرار پذیری کیت، آزمون های دقت درون سنجی (در یک کیت) و میان سنجی (بین چند کیت از یک سری ساخت) بوسیله یک نمونه سرمی منفی و یک نمونه سرمی مثبت ضعیف و یک نمونه سرمی مثبت قوی انجام شد که نتایج آن در جداول مربوطه آمده است.

دقت درون سنجی (Intra assay)

نمونه	تعداد دفعات تکرار	میانگین جذب نوری	SD	CV%
منفی	20	0.15	0.014	9.82
مثبت ضعیف	20	0.25	0.022	8.61
مثبت قوی	20	1.74	0.058	3.36

دقت میان سنجی (Inter assay)

نمونه	تعداد دفعات تکرار	میانگین جذب نوری	SD	CV%
منفی	20	0.13	0.013	9.84
مثبت ضعیف	20	0.26	0.014	5.35
مثبت قوی	20	1.75	0.06	3.48

3- آزمایش تداخلی:

جهت بررسی تداخل کیت به سه نمونه سرم مقادیر زیر از عوامل مداخله گر (همچون هموگلوبین در مدفوع بیماران دچار خونریزی، احتمال وجود آلبومین انسانی در مدفوع بیمارانی که پروتئین دفع میکنند و هورمون HCG در مدفوع زنان حامله که احتمال آلوده شدن آنها با ادرار وجود داشته باشد) غلظتهای بالایی از آنها به نمونه مدفوع اضافه گردید و تغییرات میزان S/C نمونه در قبل و بعد از افزودن عوامل مداخله گر محاسبه شد و نتایج جدول زیر بدست آمد.

تفاوت نتایج (%)	ارزش نمونه قبل از افزودن آنالیت مداخله گر (S/C)	ارزش نمونه قبل از افزودن آنالیت مداخله گر (S/C)	غلظت آنالیت مداخله گر	آنالیت مداخله گر
3.6 -2.85 1.63	0.57 1.7 6.2	0.55 1.75 6.1	1 mg/ml	هموگلوبین
-7.2 2.28 -5	0.51 1.79 5.8	0.55 1.75 6.1	1 mg/ml	آلبومین انسانی
7.2 4.5 3.27	0.59 1.83 5.9	0.55 1.75 6.1	1000 IU/ml	هورمون HCG

4- واکنش متقاطع:

بر اساس آزمایشات صورت گرفته این کیت هیچگونه واکنش تداخلی با میکروارگانیسمهای زیر نداشت:
Escherichia coli, staphylococcus aureus, pseudomonas aeruginosa, Giardia lamblia, Proteus vulgaris.

5- اثر هوک:

این آزمایش برای نمونه های با غلظت بسیار بالا از آنتی ژن H.Pylori (1000000 ng/ml) انجام شد که پدیده هوک مشاهده نگردید.

Literature Refrances:

- 1-Dunn, B.E,et al: **Helicobacter pylori** . Clin microbial Rev 10 (1997) , 720-741
- 2- Mitchell, H.M. :**The epidemiology of Helicobacter pylori** .Curr topics microbial Immunol 241 (1999), 12-30
- 3-Barthel, J.S. , Everett, E.D. : **Diagnosis of campylobacter pylori Infections: The "Gold Standard" and the Alternatives**. Rev. Infect.Dis 12 (Suppl.2): 104-114 (1990)
- 3-Kuipers, E.J., Schenk,B.E., Meuwissen, S.G.M.: **Helicobacter pylori: who is positive and who is not?**Europ.J.Gastroent.Hepatol.7:533-536 (1995)

Adress:

No:1161 , Bid Avenue , Payetakht , Industrial zone , Tehran , Iran
Tel : +98 21 66 56 91 84 - 66 59 37 41 Fax : +98 21 66 56 14 28
Email : info@biokarpira.com
www.biokarpira.com